

MARCEL FARAUDO, O VIAȚĂ, O MOȘTENIRE.

CONSEMĂRI
AUTOBIOGRAFICE DESPRE
PROIECTELE ȘI REALIZĂRILE
SALE

TRADUCERE ȘI TEHNOREDACTARE:
Marcel Faraudo
Carolina Faraudo
David Monroy

PROCESARE FOTO:
Leandro Faraudo
Camil Pătrașcu

CORECTOR și CONSULTANT (limba
română): prof. Mircea Bădoiu

CUPRINS

Capitolul 1. Copil și adolescent în România.....	3
Capitolul 2. După război în țara cantoanelor - Elveția	10
Capitolul 3. În Maroc pe continentul african.....	13
Capitolul 4. Venezuela, căsătoria și noul domiciliu familial	17
Capitolul 5. La Puerto Ordaz în sudul Venezuelei.....	20
Capitolul 6. Valencia – habitatul din centrul țării	22
Capitolul 7. Radioamatorismul – unul dintre hobby-urile mele	29
Capitolul 8. Pepinierele Faraudo – brand de prestigiu de-a lungul anilor	32
Capitolul 9. Navigația și astronomia, pasiuni de-o viață	35
Capitolul 10. Alte proiecte.....	37
Capitolul 11. Realizări și reflecții.....	39
Album de familie.....	41

CAPITOLUL 1

COPIL ȘI ADOLESCENT ÎN ROMÂNIA

M-am născut în București la 15 februarie 1926 sub monarhia regelui Ferdinand I, într-una din pepinierele fondate de străbunii mei în 1841. Tată meu, Louis Faraudo și cei doi frați, Charles și Arnold, au lucrat împreună în cele patru pepiniere ale familiei **Faraudo**, *Societate în nume colectiv pentru horticultură*.

Fotografia 3. Louis Faraudo (tatăl), Nini și Arnold Faraudo, Charles și Mitzi.

Louis Faraudo și mama mea, Leonie Ranixe, au avut trei copii: Georgette, Marcel și Monica. Bunicii mei materni, Leon Ranixe și Maria (Tampa), precum și unchiul meu Marcel, au locuit cu noi în Calea Șerban Voda 237 din București. Nu mi-am cunoscut bunicii paterni, deoarece au murit când aveam doar câteva luni.

Fotografia 4. Louis și Leonie Faraudo (mama și tatăl)

Fotografia 5. Monica, Marcel, Georgette și mama.

Casa din Șerban Voda era mare. Fusesse construită în anul 1858, în pepiniera de 25 hectare, aflată lângă cimitirul Bellu din capitală. Partea de sud se termina într-o vale, iar jos era un lac (astăzi Parcul Tineretului). Apa din lac era pompată cu un motor Diesel în două rezervoare mari pentru irigarea culturilor. La vreme de iarnă, familia și prietenii se adunau aici pentru schiat și patinaj pe gheața lacului.

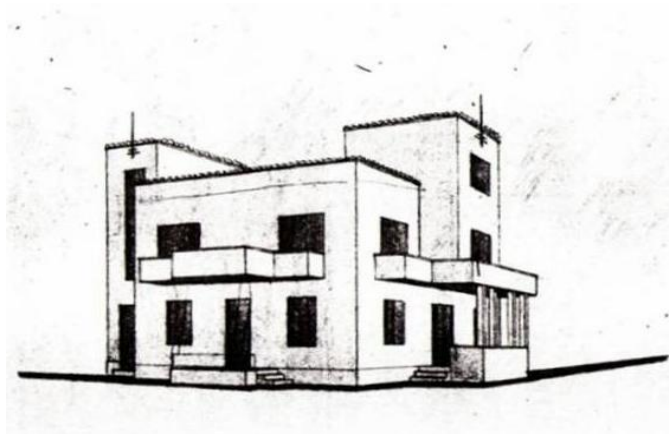
Fotografia 6. Casa din calea Șerban Vodă

Bunica și mama mea, foarte bune bucătărese, își petreceau diminețile în bucătărie ajutate fiind de două servitoare. La prânz aveam mai în fiecare zi invitați. Conversațiile lor erau foarte interesante și instructive, deoarece tata era strâns legat de Societatea de Horticultură, unde scria des articole pentru revista de specialitate. De asemenea, primăvara și toamna, ținea conferințe la Radio București pentru îngrijirea grădinilor și dădea sfaturi pentru fiecare sezon agricol. Asemenea conferințe susținea și la Sala Dalles. Tatăl meu lucra de dimineața până seara târziu. Uneori, în timpul iernii, chiar noaptea trebuia să verifice încălzirea serelor, mai ales când se anunțau temperaturi scăzute.

Vacanțele le petreceam în Mangalia, unde familia a avut o vilă mare pe malul mării, în care vara veneau mulți prieteni ai părinților. Se numea **Vila Lotus** și era situată pe bulevardul de pe faleză în față plajei. De aici vederea peisajului era splendidă.

Fotografia 7. Bunica Marie și bunicul meu Leon Ranixe

Fotografie 8. *Vila Lotus*, casa noastră din Mangalia.

Fotografia 9. În apa Mării Negre la Mangalia, vizavi de *Vila Lotus*: Monica, Marcel și Georgette.

În perioada dintre cele două războaie mondiale România a fost una dintre țările cele mai prospere de pe continent. A fost al doilea mare producător de grâu din Europa și industria ei petrolieră s-a dezvoltat mult, ajungând să exporte în toate țările balcanice.

Sub domnia regelui Carol I, în 1877, Principatele obțin independența, iar întregirea națională în 1918, sub Regele Ferdinand. Partidele Liberal și Național Țărănesc guvernează până la începutul celui de al doilea război mondial. Dictatura Carlistă și Rebeliunea Legionară marchează profund viața politică a țării. După Dictatul de la Viena, după cedarea Basarabiei și a Bucovinei de Nord, alianța cu germanii împinge România în războiul împotriva Uniunii Sovietice. Consecințe tragice în pierderi de vieți omenești și ocuparea teritoriului de către ruși. Instaurarea comunismului în 1944 a marcat o altă etapă de subjugare a țării. Abia după 1964 aceasta revine la un ritm economic apropiat de idealurile înaintașilor.

Am urmat grădinița la o școală Luterana în 1932. Școala primară și liceul le-am absolvit la Colegiul Sfântul Iosif din București. Bacalaureatul l-am trecut la Colegiul Național Sfântul Sava în 1944. De mic mi-am însușit câteva limbi străine, deoarece în casă se vorbea româna și franceza, germana am învățat-o la școală.

La Mangalia am învățat să înot și să navighez pe veliere. Acolo mi-am petrecut toate vacanțele de vară până la vârsta de 15 ani.

Fotografia 10. Alături de tatăl meu, cu mâna pe cârma velierului.

În vacanța din 1938 am învățat să construiesc aparate de radio cu galenă cu prietenul meu Romilo Lemonidis, dar n-am putut auzi nici o stație, deoarece postul de radio Constanța era slab și nu ajungeau semnalele până la Mangalia. Se putea recepționa doar în capitală și în jurul ei Radio

București. Când a început războiul nu se mai găseau piese radio, care veneau din Germania, și de fiecare dată când artileria doboră un avion, mă repezeam cu motocicleta la locul prăbușirii cu speranța de a găsi aparatul de radio sau vreo piesă care ar putea să-mi fie de folos. Dar n-am avut niciodată noroc să găsesc așa ceva.

La liceu, în 1937, s-au schimbat uniformele kaki de elev cu cele de străjeri și mergeam la școala în uniformă. În ultimii ani am făcut pregătire premilitară. Se făceau excursii și marșuri militare sâmbăta, însoțite de cântece patriotice. La 8 iunie începea vacanța școlară cu o paradă la care defilau școlile în fața regelui Carol al II-lea, a regelui Mihai I și a Comandantului Străjerilor Țării, Teofil Sidorovici. Uniforma de străjeri consta într-o cămașă albă cu stema țării pe mâneca stângă, un batic verde, pantaloni bufanți, bască albă și ciorapi albi. În timpul verii purtam pantaloni scurți de culoare albastră și ciorapi albi. La vârsta de 17 ani deveneam premilitari fără uniformă, doar cu o beretă kaki cu stema țării. Aveam obligația să salutăm ofițerii, iar sâmbăta făceam instrucție cu echipament militar.

În 1941 am fost mobilizat la spitalul Z.I. 307 (liceul nostru transformat în spital de campanie) ca motociclist. Eram curier și trebuia să duc corespondența la ministere și spitale. După fiecare bombardament trebuia să ne deplasăm în camioane militare pentru a ridica morții și răniții. Alte ori mergeam la Gara de Nord să ajutăm refugiații care veneau cu bagaje și baloturi din Basarabia și din nordul Moldovei ocupate de ruși.

Ori de câte ori sirenele dădeau alarma ne adăposteam în pivnița casei, unde tata instalase o paturi suprapuse. Pentru scurt timp ne-am refugiat în casa unchiului meu Charles Faraudo din Pucioasa, împreună cu verii mei Vlad și Mariela Piatkowski. De fiecare dată când avioanele americane bombardau zona petroliferă din Ploiești și împrejurimi, ne ascundeam pe dealuri ca să numărăm formațiile și avioanele. Din când în când veneau de la București părinții să ne viziteze.

Câteva luni mai târziu ne-am refugiat cu familia la pepiniera Faraudo din Trestnicu, județul Vlașca. Tata, care lucra în București, venea săptămânal să ne viziteze. Circula cu trenul deoarece camionul și mașina fuseseră rechiziționate de armată. Noaptea se auzeau exploziile și se vedeau incendiile bombardamentelor din București și Giurgiu. Bunicul meu, Leon Ranix, asculta toată ziua radio BBC de la Londra și ne ținea la curent cu toate știrile de pe frontul din Est și din Africa de Nord.

Am terminat liceul și mă preparem pentru bacalaureat. La 23 August 1944 s-a semnat armistițiul și trupele rusești au ocupat țara. Cu câteva zile înainte de examenul de bacalaureat ne-au cenzurat cărțile. Profesorul cerea să deschidem cartea la pagina numărul cutare și să rupem paginile până la pagina cutare. Ne-au scos limba germană din examen și au introdus limba rusa. Un profesor cu șapcă de politruc ne-a predat lecții timp de o săptămână. Trebuia să știm pentru examen în rusește sloganuri ca: Trăiască Generalisimul Iosif Vissarionovici Stalin! Trăiască Armata Roșie Eliberatoare!... Eram trimiși în spatele clasei ca să strigăm tare și cu pumnul stâng ridicat. La examen eram întrebați ce știm pe rusește și repetând cele învățate treceam proba.

Regimul comunist se instalase. Forțele armate, poliția sunt conduse acum de „ofițeri pe puncte” cu noua orientare bolșevică. Începea criza economică postbelică, dublată și de seceta din 1946/1947: lipsesc principalele produse alimentare, combustibilii, serviciile administrative de altădată. Negustorii și proprietarii de terenuri sunt persecutați. Se pregătea naționalizarea industriilor, moșilor și a fermelor în prezența consilierilor și experților sovietici. Chiriile au fost blocate, proprietarii obligați să întrețină clădirile. Alegerile politice erau falsificate. Cine nu se alinia noii orânduiri erau socotit sabotor, sau eram etichetați cu formula „cine nu e cu noi, e împotriva noastră”... Unii proprietari s-au ruinat, preferând să cedeze averea statului pentru a scăpa de bucluc. În acest timp, tata a reușit să expedieze documentele de proprietate în Elveția.

În octombrie 1944, după liceu, am urmat un curs de pregătire cu celebrul arhitect M.G. Cantacuzino pentru a intra la Universitate. Eram 800 candidați pe 50 de locuri, dintre care 10 rezervate bursierilor din țările comuniste. Fiii comercianților și ai proprietarilor agricoli, considerați ciocoi, n-au fost admiși.

Aveam o motoretă ILO cu motor de 60 cc, pe care am schimbat-o pentru un BMW de 380 cc la mâna a doua. Familia s-a opus, dar cum nu mai aveam mașină, ne-a fost de folos un anumit timp. M-am decis să plec din țară și am reușit să-mi scot un pașaport elvețian. Am fost nevoit să renunț la cetățenia română. Drept urmare, am fost reținut până când avocatul Manoliu a reușit să mă scoată din arest. Am vândut motocicleta pe câțiva „cocoșei” de aur, fiindcă părinții nu m-au lăsat să plec cu ea.

Între 1944-1947 am lucrat în pepiniera din Șerban Vodă la serele de plante, dar și în administrarea pepinierii de la Trestinicu. Managerul pepinierii era Teodor Cocalcu, horticultor format în pepinierele din Orleans (Franța). În această perioadă se țineau reuniuni cu familia și prietenii pentru a discuta despre situația politică și economică foarte afectată. Încă nu consideram comunismul învingător în România. Vecinul nostru, generalul de divizie Vintilă Davidescu, venea câteodată să doarmă la noi; era scos din armată, urmărit și trăia de pe urma albinăritului. Împreună cu mama lui întreținea câțiva stupi de albine. Nu avea altă soluție.

Fotografia 11. Casa și pepiniera din Șerban Vodă

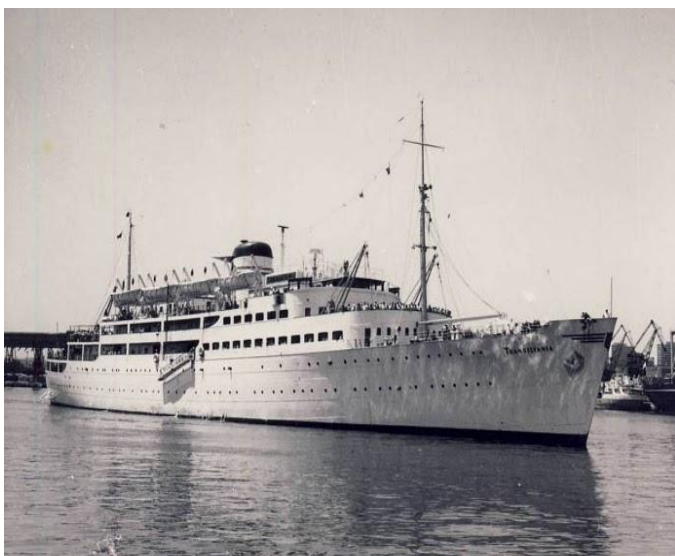
După naționalizarea pepinierelor din Șerban Voda, Șoseaua Giurgiului și Trestnicu, tata a lucrat trei ani ca șef de culturi la pepiniera din Trestnicu și apoi a fost trimis împreună cu fratele lui Arnold la Vasile Roaită (Eforie Nord) pe malul mării, ca să aranjeze o pepinieră pentru amenajarea peisagistică a hotelurilor turistice din Mamaia.

Fotografia 12. Serele din Șerban Vodă

CAPITOLUL 2

DUPĂ RĂZBOI, ÎN ȚARA CANTOANELOR – ELVEȚIA

Fotografia 13. Motonava Transilvania cu care am plecat din România spre Franța în 1947

La 4 mai 1947 am primit biletul de plecare cu motonava „Transilvania”. La plecarea de acasă s-a adunat toată familia. Lucrătorii aruncau boabe de grâu și aveau gălețile pline cu apă în semn de noroc și belșug. Eram impresionat și cu lacrimi în ochi în momentul despărțirii de mama. La gară mă așteptau verii și prietenii mei intimi: Ștefan Săbăreanu, Vlad Davidescu, Istrate Micescu și încă mulți alți prieteni. Unchiul meu, Ferdinand Piatkowski, cu Vlad și Mariela se aflau și ei printre cei care mi-au urat

drum bun.

Odată suit în vagonul C.F.R. nu mai vedeam nimic. Geamurile sparte de schijele bombelor erau înlocuite cu scânduri. Tata m-a însoțit până la Constanța, unde ultima noapte am petrecut-o în familiei Cazangioglu (Irinula și Filipache), prieteni din copilărie de la Mangalia. A doua zi dimineața m-am îmbarcat pe motonava „Transilvania”.

De pe puntea vaporului îl vedeam pe tata urcat pe acoperișul gării maritime. Între timp poliția îmi confiscase filmul din aparatul fotografic. Pe la vremea prânzului am simțit că motonava părăsește portul. Am rămas pe punte admirând Tuzla, Costineștii și Mangalia, de care mă legau atâtea amintiri ale copilăriei și tinereții.

Următoarea oprire a fost la Istanbul unde am rămas două zile. Trebuia să încasez o factură de la un negustor grec, care mi-a spus clar că nu era în măsură să o achite în acel moment. Bani turcești cumpărați la București la negru nu mai circulau fiind foarte vechi. Am vizitat orașul pe jos și apoi moscheea Sfânta Sofia. Ulterior ne-am oprit și la Atena unde am vizitat tot ce puteam, dar tot „per pedes” până la Acropole. Mi-au plăcut foarte mult insulele grecești. De mult visam să trăiesc într-una din ele. Am trecut apoi prin Cipru, Beirut, Haifa, pe care, de asemenea, le-am vizitat. Insula Creta e spectaculară: sus munții cu zăpadă și jos palmierii, iar apa de un albastru răscolitor.

După un sejur de două zile la Beirut și de alte două în Haifa, unde am vizitat toate piețele fără să cumpăr nimic, am ajuns între Sicilia și Calabria. M-au impresionat vulcanii Stromboli, Etna și Vezuviu. La Napoli am vizitat ruinele orașului Pompei. Între Corsica și Sardinia marea devenise foarte agitată și s-a menținut astfel până la Marsilia. Un prieten al bunicului meu mă aștepta la gara maritimă. Am stat câteva zile la el și am vizitat mai ales portul.

Încărcat cu un geamantan mare și unul mai mic sosesc curând la Paris. Cu greu m-am urcat într-un metrou, dar și mai greu a fost să cobor, fiind obligat să revin cu greutatea incomode printre pasageri, bruscat și certat. Cu ajutorul unora mai înțeleghători am putut coborî. Surpriza cea mare am avut-o la hotel, când mi s-a spus că prietenul meu Letea Valentin nu le este cunoscut. Am insistat și le-am spus că sunt în corespondență cu el de mult timp. În cele din urmă, un angajat în vârstă de la recepție a pomenit de cel care locuiește în pod. Mi-am regăsit astfel prietenul și împreună am vizitat Parisul timp de 15 zile.

Când am ajuns la destinație în gara din Lausanne, Elveția, m-a așteptat Georgette, sora mea. Una din primele întrebări pe care mi le-a pus a fost câți franci i-am adus. I-am spus că doar 20 de franci elvețieni. Ieșise din spital câteva zile înainte și era plină de datorii. Lucra la Geneva. Pleca dimineața din Morges și se întorcea seara. Nu mă întrebați cum a fost prima săptămână și ce am mâncat. Sora mea locuia la familia Pache - niște veri foarte îndepărtați unde avea o cameră închiriată. Pe mine m-au cazat cu fiul lor într-o cameră la etajul întâi. Chiar de a doua zi am început să caut de lucru și m-am angajat la o fabrică de conserve să culeg cireșe. N-am mâncat în viața mea atâtea cireșe, cocoșat pe o scară lungă de dimineața până seara. A treia zi am cerut să mă plătească fiindcă nu mai aveam nici un ban. Am fost dezamăgit și mi-au spus că n-am adunat mai nimic față de ceilalți culegători: trei zile numai 15 franci! De neșază am lăsat scara în cireș și am plecat.

M-am înscris la Facultatea de Arhitectură din Lausanne, dar nu mi-au recunoscut diploma de bacalaureat și trebuia să fac un an de pregătire. Cerusem o bursă de refugiat și mi-au răspuns că am cetățenie elvețiană și nu pot să mi-o acorde. Am rezistat o săptămână cu o chiflă mâncată la prânz pe o bancă în parcul. M-am înscris pentru serviciul militar ca să câștig timp și să văd ce-i de

făcut. Am fost incorporat în artileria motorizată din Bière, unde în 4 luni am cunoscut mentalitatea și obiceiurile helveților.

Am reușit să mă înscriu la Școala Profesională Federală din Lausanne și prin relațiile tatălui meu am început să lucrez cu arhitectul peisagist Charles Lardet, care avea pepiniere și colecții mari de plante alpine. Era un profesionist foarte apreciat în acea vreme. Aveam cursuri o zi pe săptămână. În celelalte cinci lucram la

pepinieră și la birou pentru proiecte și planuri. Se muncea 10 ore zilnic, doar sâmbăta 9. În 1947 a fost primul an când se dădeau vacanțe (șase zile pe an) de care am beneficiat și eu. A fost perioada cea mai grea din viața mea. Un prieten al unchiului meu, arhitectul Charles Tallans, mi-a oferit o cameră la mansarda casei. În schimb mă ocupam de grădină. Iarna întrețineam centrala termică pe cărbuni. Dimineața cumpăram o chiflă și-i ceream băcanului o feliuță de brânză atât de subțire, încât mi-o oferea gratis. La prânz mâncam la cea mai ieftină pensiune cu numai 2,50 franci. Odată pe săptămână serveam două felii de salam, iar seara, acasă, numai pâine cu marmeladă. Duminică montam un cort mic la marginea unei păduri. Îl procurasem în schimbul unui palton gros adus din țară. În cort citeam, studiam și scriam prietenilor din România. Cu o pâine și un borcan de dulceață îmi asiguram cele trei mese.

Erau multe proiecte de făcut pentru vechile proprietăți de pe malul Lacului Lemman. Nu existau nici planurile caselor, nici cele topografice ale terenurilor. La un anticar am găsit un nivelmetru de artilerie din 1875 pe care l-am cumpărat foarte ieftin, fiindcă negustorul nu știa la ce servește. Cu acest nivelmetru am început să realizez topografia terenurilor și în același timp releveul pentru planurile generale. În felul acesta mi-am îmbunătățit accesul profesional.

Devenind horticultor peisagist în 1950, mi-am dat seama că în Elveția era foarte greu de lucrat pe cont propriu. În Lausanne, Societatea Horticultorilor Peisagiști (GPR), care avea 100 de membri, organiza Expoziția anuală în cadrul căreia eram însărcinat cu standul Lardet. Aici lucram de la ora 7.00 la 22.00 seara. Urmare a unei neînțelegeri cu patronul meu am demisionat. A doua zi am plecam spre Paris în căutarea unei situații favorabile. În câteva zile mi-am dat seama că nici acolo nu era de mine. Am continuat voiajul către Marsilia și m-am imbarcat pentru Casablanca (Maroc).

CAPITOLUL 3

ÎN MAROC PE CONTINENTUL AFRICAN

Pe vapor am cunoscut un vânător de șobolani, care avea un contract de deratizare a două vapoare la Casablanca. Cu ajutorul lui m-am instalat într-un hotel ieftin. Mi-am cumpărat o bicicletă și am început să-mi caut de lucru. Aveam mai multe adrese și chiar a doua zi am iscălit un contract cu societatea VITA (Tesier din Franța) care avea sucursale în orașele importante din

Fotografia 15. În Casablanca, printre lucrătorii de la VITA.

Maroc: 4 pepiniere mari, magazine de flori, de semințe florale și de legume. Am organizat serviciul de arhitectură peisajeră cu Michel Daquin și mi-au dat în primire un camion cu 10 lucrători. Locuiam într-o căsuță în parcul VITA, unde erau cazați vreo 15 funcționari ai societății. Aveam salariu bun și prime pentru lucrări finalizate. Găteam acasă și luam masa de seară cu

prietenii din vecini.

Societatea ne plătea pe 25 ale fiecărei luni. De fiecare dată aveam datoriile financiare și eram nevoit să merg cu vecinul meu, Yves Hervouet des Forges, cu motocicletă pe malul mării pentru a aduna o jumătate de sac cu scoici (midii). Le curățam, le fierbeam cu vin și frunze de dafin și preparam „Des moules à la marinière”...

Mi-am schimbat motocicletă și am luat un Norton de 500 cc. Fiind foarte grea și cu compresie mare, a trebuit să-i cumpăr un ataș, dar nu m-am obișnuit cu el și am schimbat-o pentru una BSA de 250 cc. A fost cea mai bună pe care am avut-o și cu ea am făcut călătorii lungi. Într-o vacanță cu prietenul Yves am vizitat Casablanca, Meknes, Fez, Imuzer, Erfurt, Agadir și Ifni parcurgând circa 2500 de km. Am trecut prin munți și de-a lungul Saharei până la granița cu Marocul Spaniol. În 1956 mi-am petrecut concediul tot cu motocicletă în Spania, unde lucra sora mea Georgette. Am plecat de la Meknes prin Tanger, Malaga, Granada, Madrid, Toledo, Sierra Nevada și m-am întors prin Sevilla, Cadiz și Gibraltar.

Deseori, duminica, cu Yves și fratele lui Alfred, ne deplasam motorizați la un dancing în afara orașului Casablanca. Aici petreceam în ritm de dans până târziu în noapte.

Doi ani am fost însărcinat să formez un serviciu de arhitectură peisajera în Nordul țării și m-au numit șef de serviciu la Meknes. M-am instalat în pepiniera de la Tadla, situată la vreo 10 Km de oraș. Pepiniera avea 50 de hectare și o conduceau Jacques Detriche și Paul Fihol, cu care m-am

Fotografia 16. Casa din Tadla.

împrietenit curând. „Bucătăream” împreună, iar duminicile eram mereu plecați la pescuit sau la vânatoare. Sora mea Georgette a venit la Meknes din Ubangi Chari, unde lucra la Universitatea Agronomică. Am funcționat 2 ani la Meknes și am executat lucrări în toate orașele din împrejurimi, în special la Fez, în grădinile fiului lui Pacha – cel mai important personaj după Sultan. Dar cum procentele cu care mă plăteau erau foarte mici, am renunțat

curând.

Directorul General al societății n-a acceptat demisia și m-a invitat la Casablanca unde m-a numit directorul pepinierelor *VITA du Tadla*. Pepiniera de 100 hectare era la 250 Km de Casablanca, la poalele munților Atlas și aproape de Marrakech. Avea 80 de lucrători și era foarte bine dotată cu 2 tractoare, două șenilete cu discuri pentru menținere între rândurile cu puieti, o camionetă și o casa mare cu 6 camere. Se cultivau citrice, câteva hectare de trandafiri, gladiole, alte specii de flori și se trimiteau în fiecare dimineață la sucursalele VITA din toată țara.

Zona aceasta era foarte călduroasă și din aprilie până în octombrie temperatura era în jur de 40/46° C. Pepiniera avea două puțuri cu motoare diesel (Lister 12 hp) care lucrau zi și noapte într-o rețea de irigație alimentată de la un baraj din munți, administrat de un institut agronomic. Aer condiționat nu exista pe vremea aceea și prindeam de tavan saci de iută cusuți până la podea, pe care care-i înmuiam la bază în lighene cu apă. Prin capilarități umezeala se ridica spre plafon, iar din spate un ventilator umidificat aerul până la temperatura de 6° C. Se lucra de la 4.00 dimineața la 10.00 și de la 16.00 după amiaza până la 19.00.

Vreo 10 femei culegeau trandafiri, îi curățau de spini și la opt dimineața trecea autobuzul care încărca coșnițele pline. Aveam un generator electric care făcea mult zgomot. Seara îl înlocuiam cu un sistem construit de mine: o butelie de 12 litri de gaz butan instalată într-o ladă pe roți cuplată la o lampa cu fitil. Funcționa foarte bine și-mi servea și drept masă de noapte. Din cei 80 de lucrători doar șeful știa să scrie, însă în limba arabă. Marea dificultate era când se altoia. O echipă de 15 tineri lucrători, instruiți de societatea VITA pentru altoit, se deplasa de la o pepinieră la alta, unde

rămânea doua săptămâni să altoiască. Trebuia să stau cu planul plantației în mână, să număr și să marchez rândurile altoite și gama de varietăți. Aceași problemă și pentru comenzi: trebuia să identific varietatea și să marchez cu un fir de rafie până unde trebuiau să scoată pomii. La fel se proceda și cu bulbii de gladiolă, care vara erau transportați pentru trei luni în lădițe la refrigerare. Trebuia să ai ochi în patru ca să nu se amestece, mai ales că toți bulbii erau la fel.

La Suk el Sept, piața (sukul) se organiza sâmbăta. Veneam în piața mare și făceam cumpărături pentru toată săptămâna: o pulpă de miel, fasole, cartofi, etc. La prânz ne întâlneam toți europenii din regiune la bistroul lui Roussillon „Au Printemps Eternel”, luam masa împreună și aflam toate noutățile din regiune. Am avut mereu noroc de prieteni foarte buni cu care pregăteam masa, pescuiam, mergeam la vânătoare, la piscină, pe malul mării, la munte sau reparam mașina și motocicletele.

Era anul dobândirii independenței (Marocul a fost un protectorat francez) și dese manifestații se terminau cu asasinat. Prietenului meu Alfred, care avea o mica plantație de citrice, i-au tăiat venele de la picioare și în timp ce nevasta îl transporta la spital a decedat. Într-o seară, televiziunea si-a luat rămas bun și a întrerupt emisia. Doctorii au părăsit spitalele și i-au înlocuit infirmierii. Primii care au plecat au fost căpeteniile, iar casele părăsite au fost repede ocupate de nomazi cu oile și cirezile de capre.

Într-o noapte au asediat pepiniera în timp ce femeile se agitau și scoteau țipete tipice pentru a încuraja mulțimea. Șeful militar căuta să-i liniștească. Eu, cu o carabină și o pușca de vânătoare pe masă am petrecut toată noaptea de strajă. În dimineața următoare am avut șansa de a trece caidul (șeful civil) din zonă cu un jeep și patru *mohasni* (jandarmi). Cum mi-era prieten, a intrat în pepinieră și a domolit mulțimea adunată înlăturând-o. Caidul era fiul Pașei din regiune și făcuse studii în Franța. Acest incident m-a decis să plec din Maroc. Mi-am vândut puținul ce-l aveam și am plecat la Tanger să cer viza pentru Venezuela, unde aveam cunoscuți pe Dl. Petre Maxim, fost secretar la ambasada română din Berna și pe Dr. Lăzărescu, care locuia în Maracaibo. În Iulie 1958 am plecat din Cadiz cu vaporul *Virginia de Churuca*. În Maroc era o criza foarte mare, mai toate fabricile închise. Sultanul Mohamed V, exilat în Madagascar, a revenit pe tron și a început o prigoana împotriva *rumilor* (creștini) și a europenilor de orice naționalitate.

Cei 8 ani petrecuți în Maroc mi-au fost de mare folos – o experiență extraordinară. Am lucrat atât în amenajări peisagistice, cât și în pepiniere. Devenisem mare cunoscător de plantele ornamentale. Am avut ocazia să lucrez și în deșertul Saharei, în care am amenajat peisagistica unei stații de benzină a societății B.P. în *Bidon Cinque* – o oază pe drumul care duce în Sudan. Aici am suportat maximul de temperatură ridicată de + 53° la umbră, cu furtună de nisip denumită de arabi *chergui*.

Am reușit să mă descurc lingvistic vorbind cu lucrătorii și cu șefii militari, deși am lucrat în trei regiuni unde se vorbeau dialecte diferite. La posturile de radio se vorbea numai araba clasică, înțeleasă atunci numai de pătura cultă a populației.

Am fost unul dintre cei care cunoșteam mai bine flora marocană și unul dintre puținii care întrebuițau numele științifice ale plantelor. Am amenajat multe grădini interesante, atât în Casablanca, Meknes, Fez, Imuzer pentru particulari, cât și pentru hoteluri și palate renumite, dintre care amintesc pe cel al Pașei din Fez, fratele Sultanului.

În timpul perioadei mele marocane am menținut o vastă corespondență cu prietenii și familia din România și Elveția. Scrisorile veneau la o căsuță poștala situată la 30 de Km distanță, la care mă deplasam săptămânal să ridic corespondența. Fotografii am făcut puține pentru că filmele trebuiau trimise la Casablanca pentru developare și cei 250 de km care mă separau nu reprezentau o plimbare ieftină în acea vreme. Am avut avantajul unui radio *Gratz* pe baterii, la care ascultam în permanență Londra, Parisul și Bucureștiul. Ziare sau alte publicații nu primeam.

CAPITOLUL 4

VENEZUELA: CĂSĂTORIA ȘI NOUL DOMICILIU FAMILIAL

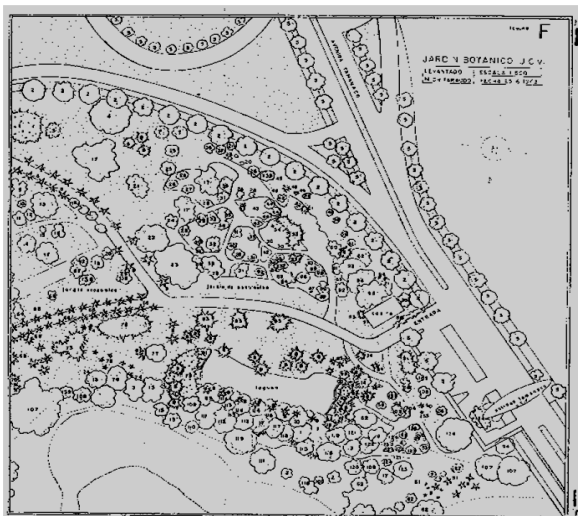

Fotografia 17. Nava *Virginia de Churuca* cu care am ajuns în Venezuela.

În Iulie 1958 m-am îmbarcat la Cadiz pe motonava *Virginia de Churuca* cu destinația La Guaira, unde am ajuns 15 zile mai târziu. Am făcut o singură întrerupere de 48 de ore în Insulele Canare. Pe vapor se vorbea numai spaniola, însă am dat peste un finlandez care vorbea bine nemțește. Cu el am purtat discuții pe timpul călătoriei până la sosire. Era biolog și se numea Iohasni Ojasti. Ne-am

regăsit la Universitatea Centrală din Caracas unde lucram amândoi. La vama din Venezuela mi-am confiscat carabina M.F., calibru 22, automată cu 16 focuri și pușca de vânătoare Standard, calibru 16, deși aveam toate hârtiile în ordine. Erau măsuri luate după revoluția din 23 Ianuarie același an, care a mazilit pe dictatorul gen. Marcos Perez Jimenez. Am încercat de multe ori să le recuperez, dar totul a fost în zadar.

În August 1958 am sosit la Caracas și m-am instalat în hotelul cel mai ieftin din centru. Purta un nume dorit de orice turist: *El Silencio*. Câteva zile mai târziu am închiriat o cameră în centrul orașului la familia Onnig Sinanian, armean din România și cunoscut verilor mei Piatkowski. În fiecare zi mergeam devreme la Grădina Botanică să mă familiarizez cu vegetația din zonă. Într-o dimineață, în timp ce desenam o plantă, un domn bine îmbrăcat în negru, m-a întrebat ce studiez și ce caut, că mă vede în fiecare zi luând notițe în grădină. I-am răspuns pe franțuzește și spre marea mea bucurie vorbea franceza. Era directorul Grădinii Botanice, Dr. Tobias Lasser. M-a invitat la biroul lui unde am stat de vorbă mult timp și mi-a oferit un post permanent de colaborare cu Universitatea. Contractul încheiat cu acest prilej a durat șase ani.

Fotografia 18. Harta unei părți din Grădina Botanica UCV

La început doream să fac un proiect al Grădinii Botanice pe baza experienței mele din Elveția și Maroc, dar domnia-sa nu a fost de acord și am demarat lucru la altă variantă peisagistică a grădinii: vegetația marcată cu numere, cu denumirea științifică a familiei, a genurilor și speciei. Adăugam apoi și denumirile populare. Am publicat acest catalog în anul 1964. Cuprindea 33 planuri de 0,50 m x 0,50 m, lucrate cu aerofotografii luate de la Institutul National de Cartografie. Fotografiile erau luate din avion de la 300 de picioare înălțime.

Cu Dr. Julian Steiermark am făcut în fiecare an mai multe expediții botanice în pădurile virgine din sudul Venezuelei, în special în Guayana și la frontiera cu Brazilia. Cu jeepul Universității aduceam la Caracas cantități mari de plante pentru Ierbarul National, dar și pentru colecțiile Grădinii Botanice. Drumul dura aproximativ 33 de ore, timp în care mă odihneam foarte puțin pe la câte o stație benzină.

În 1960 s-a construit Parcul *del Este* în Caracas de către arhitectul peisagist brazilian Burle Marx. Cu el și cu Dr. Leandro Aristiguieta am făcut multe expediții botanice, ca să aducem plante și arbuști pentru plantarea parcului. Cunoșteam foarte bine locurile unde se găseau. Cu Burle Marx lucrau și arhitecții Fernando Tabora și John Stoddart, care mai târziu au devenit profesori la Universitate și îmi trimiteau studenții la Grădina Botanică pentru a cunoaște și a învăța numele științifice ale plantelor studiate la cursuri.

Fotografia 19. Expediție botanică cu Dr. Julian Steiermark în Guyana Venezuelană.

În 1964, împreună cu ei, am fondat Societatea Arhitecților Venezuelieni Peisagiști (SVAP) în cadrul căreia dețin nr. 4 în topul fondatorilor. În 1980, tot cu ei am preparat *curriculum*-ul pentru Masteratul în Arhitectură Peisagistă la UCV. Din lipsă de buget, primul masterat s-a oficiat abia în 1992, eu fiind atunci profesorul de horticultură.

La Caracas mi-am făcut foarte mulți prieteni, precum ing. Murat Herian Mama lui mă considerat ca pe un fiu natural. Tatăl acestuia – un om foarte de treabă – lucrase ca bijutier la Mitropolia din București. Tot prin ei am cunoscut familia Achukian. Tot armeni din Romania care aveau doua fete: Margot și Lucy. Ele lucrau ca secretare la fabrica de textile Tocome (foști proprietari a țesătoriei Dâmbovița din București). Pe Murat Herian îl însoțeam în fiecare duminică și de multe ori mergeam împreună la plajă cu Plymouth-ul meu. La Margot și Lucy am cunoscut-o pe Pina Monroy, casierita fabricii. Pina a devenit soția mea la 8 Decembrie 1961. Nunta am făcut-o în casa fratelui ei, prof. Lorenzo Monroy, pe atunci vice-ministru al educației. La Caracas s-a născut primul meu copil – Carolina.

Fotografia 20. Mire și mireasă: Marcel și Pina, în 1961

Soția mea, Pina (Agridina) Monroy este originară din partea muntoasă a Venezuelei (Anzi). S-a născut pe 20 martie 1931, în Rubio, provincia *Táchira*, aproape de granița cu Columbia. Părinții ei se numeau Julio César Monroy Segura și Adelina Ignacia Coronel Mayorga. Pina are o familie foarte numeroasă: 13 frați. Duminica mergeam în vizită la surorile și frații ei din Caracas sau ne bronzam la soare pe plajă. Cât timp au trăit părinții ei ne deplasam de Crăciun și Anul Nou la San Cristobal (800 Km de Caracas) și mai târziu la Puerto Ordaz (1600 Km) ca să-i vizităm.

Am lucrat șase ani ca tehnician al Grădinii Botanice (UCV) și am avut prilejul să cunosc foarte bine vegetația din întreaga Venezuelă. Chiar la sosire în Caracas mi-am cumpărat o mașină. Ceva mai târziu am închiriat un apartament aproape de Universitate. La Arrecifes, pe malul mării, mai aveam o barcă cu motor. Trebuia să fac mari economii fiindcă salariul lunar de la Universitate era numai de 1000 Bs. Aveam posibilitatea

să mănânc la cantina universității cu 2 Bs și totuși găteam acasă. Printre altele „am inventat” o supă pe care o preparam sâmbăta într-o oală de 10 litri și o serveam seară de seară timp de 10 zile. Aceasta supă o recomand și doamnelor care nu vor să-și petreacă prea mult timp în bucătărie. Am numit-o „La Gran Solución” (marea soluție!) și am scris un articol cu toate calitățile ei nutritive: rețetă, calorii, vitamine, inclusiv prețul de cost scăzut al acestei cantități. Vinerea după orele 17.00 plecam pe malul mării și mă instalam la bordul bărcii unde petreceam noaptea și restul zilei de sâmbătă pescuind. Peștele prins îl dădeam familiei Gutierrez, care avea o droaie de copii la masa la care eram și eu invitat ca oaspete de onoare.

CAPITOLUL 5

LA PUERTO ORDAZ, ÎN SUDUL VENEZUELEI

În 1964 m-am mutat cu Pina și Carolina, fiica mea, la Puerto Ordaz. Am început să lucrez aici pentru *Corporația Venezolana de Guayana*. La început locuiam într-un apartament construit pentru muncitorii din CVG. Acolo nu erau telefoane și nici televiziunea nu ajungea să acopere zona. Orașul avea circa 4500 de locuitori. Majoritatea lucrau la societățile miniere *Orinoco Mining Company*, *Siderurgica del Orinoco* și la fabrica de aluminiu *Alcasa*. În 2013 numărul populației depășea un milion de locuitori.

Chiar de la început am realizat o pepinieră pentru construcția Parcului Cachamay, pe malul fluviului Caroni, foarte aproape de vărsarea în fluviul Orinoco. Scurt timp după aceea mi-au dat un teren mai mare de câteva hectare, dar cum proiectul de arborizare a orașului era ambițios, mi-au mărit în cele din urmă suprafața la 22 de hectare pe malul fluviului. Era pepiniera cea mai mare din Venezuela și singura care avea catalog. Acolo am produs 700.000 de pomi și arbuști ornamentali, am plantat 157 km de străzi și bulevarde în Puerto Ordaz și San Felix, ca și în alte orașe din provincia Bolivar.

Aveam un birou la pepinieră unde semnam pontajul la 7.00 dimineața și alt sediu la centrala CVG, unde accesam o sală de desen bine dotată. Funcția de secretară o deținea D-na Ligia Rodriguez – soția primarului din San Felix. Am executat foarte multe proiecte de amenajare peisagistică, unele foarte mari ca *Parcul Cachamay*, *Siderurgica del Orinoco*, *Alcasa*, *Barajul de la*

Fotografia 21. Lucrări de transplantare a unui copac în Puerto Ordaz.

Guri, toate școlile și spitalele din regiune, dar și piețele Bolivar din Puerto Ordaz, San Felix, Ciudad Piar, Santa Elena de Uairen și Tucupita. Departamentul Parcuri pe care îl conduceam avea 100 de lucrători, trei camioane-cisternă, două camioane militare cu macara pentru transportul pomilor mari și două tractoare.

De multe ori sâmbăta și duminica organizam expediții botanice în pădurile din sud și aduceam plante și semințe pentru

pepinieră. Am publicat catalogul vegetației din Parcul Cachamay pe care îl vizitau elevii din școli pentru lecții de botanică și ecologie. Când s-a terminat construcția urbanistică la Cachamay, cu ajutorul financiar al Pinei am reușit să cumpărăm o casă.

În scurt timp am cunoscut foarte multă lume la CVG. Amintesc aici pe Bruno Morini și fiul său Andrei, italieni născuți în România. Locuiam aproape și ne întâlneam la lucru. Seara și duminicile Bruno mă invita la Rotary Club unde am activat câțiva ani. Aici se țineau conferințe foarte interesante de către principalii directori ai industriei din Guayana, de comercianți, bancheri și intelectuali din regiune.

La Rotary Club l-am cunoscut pe Oscar Palomino, renumit mason din regiunea noastră. L-am povestit că am fost eliminat din școală trei zile în timpul ocupației germane din București. Nu eram mason dar eram interesat de expoziția antimasonică de pe str. Dorobanți, sediul Marelui Loji. Eram

Fotografia 22. Momentul confirmării, 2010.

foarte la curent cu multe cărți anti masonice pe care le citisem. La San Felix am fost inițiat la Loja *Domingo Faustino Sarmiento*. Câțiva ani mai târziu, la inaugurarea noului templu, eram Venerabilul Maestru al lojei. În 1970 cu un grup de frați, am fondat și la Puerto Ordaz loja Diego de Ordaz n° 177. Mai târziu, în 2010 am sărbătorit cei 40 de ani ai lojei și Marea Loja din Venezuela m-a decorat cu ordinul „Diego Bautista Urbaneja” clasa întâi.

Am lucrat 13 ani în cele două loje, în cadrul secretariatului și în 1976 am reprezentat lojele din Guayana la Congresul Masonic din Rio de Janeiro. Cu acest prilej am

fost invitat în diferite țări și m-am întors prin Argentina, Peru, Bolivia, Ecuador, Columbia, profitând de acest voiaj pentru a vizita grădinile botanice și muzeele acestor țări.

Ceilalți doi copii ai noștri s-au născut în Puerto Ordaz (Sandra în 1967 și Leandro în 1970). Împreună cu Carolina au studiat la școlile Nazaret și Loyola. În concediul anului 1967 am fost o lună în România să-mi revăd familia după 20 de ani... Nu vă puteți imagina emoția trăită la întâlnirea din aerogara Băneasa. Mulți dintre cei veniți să mă întâmpine erau aproape de nerecunoscut. Sandra, de câteva luni, a fost botezată la București, nași fiind sora mea Monica și soțul ei Prof. Dr. Cezar Vlad. Mi-am cunoscut nepoatele, Ileana și Adriana Vlad, amândouă studente. La întoarcere ne-am oprit la sora mea Georgette din Elveția, care ne aștepta cu părinții în aeroportul din Zürich. Altă mare emoție momentul revederii după atâta timp...

Tot la Puerto Ordaz am construit primul *buggi* cu care am fost și în Brasilia la Boavista. Caroseria am cumpărat-o în Caracas. De la un Volkswagen care capotase am recuperat motorul și încă multe alte piese. Pe malul mării, la Puerto Piritu, am cumpărat un teren de 400 metri pătrați.

Am desenat proiectul casei, am făcut ușile și ferestrele la Puerto Ordaz și în vacanță, cu trei lucrători am construit casa. Deși mă aflam la 400 km de domiciliu, mergeam mai în fiecare săptămână să ne distrăm sâmbăta și duminica. Cu VW-ul și cu o remorca ușoară transportam barca de aluminiu cu motor de 10 hp. La 20 km de Puerto Ordaz, la Chirica, am cumpărat 20 hectare pe care am sădit bananieri, ananași și o mare plantație de papaia. Aveam o căsuța mică pentru paznic și un acoperiș pentru tractor. Cum afacerea nu prea era rentabilă, am vândut totul după mai mulți ani de munca grea.

CAPITOLUL 6

VALENCIA – HABITAT FAMILIAL ÎN CENTRUL ȚĂRII

În 1977 Puerto Ordaz era în plină dezvoltare, cu lucrări mari de dezvoltare în industria de bază. Veniseră un număr mare de societăți germane și belgiene cu contracte importante. Era perioada în care nu se găseau locuințe și chirii se mențineau foarte mari. Noi ne gândeam la copii, la viitorul lor. În Puerto Ordaz era o singură facultate de inginerie pentru formarea personalului în siderurgie și industria aluminiului. Ca să trimiți copiii la Caracas la studii era foarte complicat și costisitor. Cu mașina, cei 800 Km se parcurgeau în circa 10 ore, cu avionul într-o oră și era imposibil să mergem de mai multe ori pe lună, drumul fiind foarte scump. Atunci am decis să ne mutăm în centrul țării, la Valencia.

Fotografia 23. Casa familiei din Valencia.

În Valencia aveam doi prieteni: arhitecții Pedro Mateo și Tony Solanilla. Cu ei am fondat societatea PLANTEC pentru proiecte și execuții de amenajări peisagistice. Ei aveau mult de lucru, dar în amenajare peisagistică ieșeau în evidență foarte rar cu câte ceva. Cu lichidarea și compensațiile de la CVG am cumpărat o casă recent construită într-o zonă urbanizată din Naguanagua. Aici am adus familia. Locuința din Puerto Ordaz am închiriat-o unei societăți

germane de mobilă, frigider și aparate de aer condiționat, așa că mutarea n-a fost complicată: un singur camion bine încărcat. Am avut doar o lucrare mare pentru fabrica de bere POLAR pe un teren de 50 hectare. Am făcut proiectul de peisagism și sistemul de irigare prin aspersiune. Cum în PLANTEC nu se decideau pentru a face o pepinieră, am acceptat un post de

botanic-șef la Institutul Național de Parcuri din Caracas. Au fost doi ani foarte grei: plecam din Valencia luna la 5.00 și mă întorceam vinerea seara la 19.00. La Caracas locuiam la sora Pinei, Miriam Camacho, care s-a purtat excelent cu mine. Cu INP-ul am voiajat mai în fiecare săptămână în toata țara, pentru că primeau cereri din toate provinciile pentru a proiecta parcuri. În fiecare marți plecam cu avionul în capitala unei provincii și guvernatorul mă trimitea cu un inginer să cunosc terenul ales. Trebuia să fac fotografii, să iau eșantioane de pământ pentru a le analiza și de apă în cazul în care aveau lac sau râu.

A doua zi la Caracas studiam analizele respective în laboratorul edafologic și pregăteam pentru vineri raportul. Atunci mă primea președintele INP cu care comentam posibilitatea proiectării parcului. În cazul aprobării, 4 arhitecți executau planurile. Când timpul îmi permitea ieșeam cu arhitecții institutului în parcul *del Este* ca să determine și să învețe numele plantelor, arborilor și arbuștilor ornamentali.

Intre timp, finalizau planurile cu ajutorul cărților colorate mexicane. Odată proiectul terminat, îl predau administrației care organiza o licitație cu cel puțin trei pepiniere care n-aveau cataloage și care cunoștea foarte puțin sau deloc numele științifice ale plantelor. Uneori nici administratorul nu le cunoștea și vă puteți închipui ce probleme tehnice se iveau. Mă trimiteau de multe ori să inspectez parcuri recent amenajate, în care plantele nu progresau sau erau arse de soare. Cu planul în mână îmi dădeam seama că nu corespundeau cu cele proiectate. Alteori ori trebuia să aștept ore întregi avionul și profitam de ocazie pentru a identifica vegetația din acele orașe. Aceste însemnări mi-au fost mereu de folos pentru proiecte în regiuni îndepărtate sau în etaje botanice, fie la munte, fie la mare. Am avut ocazia să fiu trimis la palatul prezidențial în care Doamna Lusinchi, soția președintelui, mă plimba prin parc ca să-mi ceara sfaturi și mă invita la masă cu domnia-sa.

În 1980 ing. Alberto Caracausa, director tehnic la fabrica de bere POLAR și fostul meu director în CVG Puerto Ordaz, mi-a oferit postul de șef al departamentului Întreținere Exterioara a fabricii, al cărei proiect peisagistic era conceput și plantat de mine. Salariul foarte bun, de 7000 bolivari și multe alte avantaje materiale: serviciu medical, uniforme, masa de prânz, împrumuturi pentru cumpărături, mașini și case, etc. Chiar de la început am creat o pepinieră cu sere pentru plante ornamentale. Deși exista un număr mare de birouri, aveam plante și arbuști pentru toată zona industrială. Încetul cu încetul am terminat proiectele și pentru celelalte fabrici de bere POLAR: Barcelona, San Joaquin, Maracaibo și depozitele din toată țara, care dispuneau de zone rezervate pentru aniversări, nunți și botezuri. Pepiniera a devenit cea mai importanta din centrul țării. Poseda catalog, vindea pentru particulari și prelua comenzi mari. Pe cele 2,5 hectare avea o producție de 300.000 de plante.

Am construit un multiplicator de 300 metri pătrați, acoperit cu plasă din material plastic (Saran) care reținea 30 % din luminozitate. Un releu de timp controla sistemul de aspersiune: la fiecare 20 de minute pulveriza câteva secunde și păstra o umiditate de 90 %. Temperatura se menținea în timpul zilei la 28° C. Pe mese utilizam cutii de bere din aluminiu perforate pentru drenaj. Cu ele am avut un mare succes. Pe 1 m pătrat de masă intrau 260 cutii. Pentru umplerea

Fotografia 24. Multiplicator în pepiniera Polar.

cutiilor pământul preparat se transporta cu roaba. Dintr-o singură mișcare se umpleau și se așezau pe mese. Se plantau apoi butașii sau semințele și 15 zile mai târziu erau înrădăcinate. Se transplantau apoi afară.

Foarte ușor, din sacii de plastic se mutau într-un lighean cu apă. Alunecau dintr-o singură mișcare fără a perturba rădăcinile. Astfel aveam posibilitatea de a multiplica zeci de mii de plante lunar. Salariul se ridicase la 25.000 Bs și în decembrie se dubla. Astfel se achitau și taxele de la casa de depuneri a societății.

M-au însărcinat să fac un studiu pentru posibilitatea de a cultiva vița de vie în podgorii ale societății POLAR. Vinul din Venezuela era importat din Argentina, Chile și Franța. Am început să studiez regiunea noastră și în câteva luni toată țara. Am prezentat un raport de 74 de pagini asupra regiunilor vizitate cu studii edafologice, climatologice și botanice. Recomandabile pentru podgorii erau regiunile Zulia și Barquisimeto, unde existau condiții optime, fără umezeală. Umiditatea aerului este marea problemă care generează boli criptogamice la tropice. Din acest raport s-a născut POMAR - o asociație între POLAR și MARTEL din Franța. M-au premiat cu un voiaj în Statele Unite.

În decembrie 1981 a venit tata să petreacă Crăciunul cu noi. Pe 5 Ianuarie am ajuns în Parcul National *Morrocoy* unde păstram velierul Lotus, un *Bluewater* de 4.70 m. În timp ce navigam în arhipelag s-a schimbat brusc direcția vântului și a trebuit să ne mutăm pe partea cealaltă a velierului. Tata însă nu s-a grăbit și ne-am răsturnat căzând în valuri. La

Fotografia 25. Cutii de bere folosite la germinatorii din pepinieră.

cei 87 de ani pe care-i avea a făcut un mare efort să se suie din nou la bord. Întâmplarea s-a soldat cu un infarct. Ne-am întors cu vântul defavorabil și l-am dus la spitalul Tucacas de unde am fost trimiși la cel din Puerto Cabello la 80 km. Abia seara la ora 23.00 am revenit cu Pina la Valencia. A doua zi dimineața, la spital, am fost anunțați că murise în timpul nopții. Pentru mine, dar și pentru

copiii care îl adorau a fost o mare lovitură. La înmormântare au participat mai mult de 100 persoane. În cimitirul la care a fost înhumat, în semn de mare prețuire, i-am ridicat o cruce mare de metal la căpătâi.

La 2 noiembrie, în același an, a venit și Monica, sora mea, să ne viziteze. A petrecut o lună cu noi după 15 ani de absență. Mi-a adus documentele spațiilor naționalizate din România: pepinierele din Șerban Voda și Trestinicu, casele din Sfântul Constantin, Calea Griviței, Costache Marinescu, Vasile Lupu și vila Lotus din Mangalia.

În 1990 am predat un curs de grădinărie la Baza Navala Agustin Armario din Puerto Cabello, pentru a forma marinari grădinari la menținerea bazei. De atunci sunt membru al Clubului de Vele al Armatei și acolo păstrez velierul *Lotus* lung de 8 metri.

Studentilor din anul universitar 1991/1992 le-am predat primul curs de Masterat în Arhitectura Peisagistică la Universitatea Centrală din Venezuela (UCV). Am fost profesor de horticultură. Împreună cu arhitecții Tabora și Stoddart elaborasem un curriculum cu zece ani în urma, care din lipsa bugetului se tot amânase.

Un an mai târziu, în 1991, sora mea Georgette a venit în vizită. Tot în acest an s-a căsătorit și fata noastră Carolina Faraudo cu Damian Mendoza din Montreal, Canada. Am călătorit la ei cu Pina și am rămas câteva zile să vizităm orașul și câțiva prieteni radioamatori.

În sfârșit, în 1992 am hotărât să mă pensionezez de la societatea Polar, dar datorită faptului că mă angajasem după vârsta de 50 de ani, n-aveam drept la pensie de la această societate, ci numai de la Asigurările Sociale. A trebuit să merg de mai multe ori la Caracas și o dată la Puerto Ordaz ca să-mi obțin drepturile. În cele din urmă mi-au dat pensie cu 18 ani întârziere, adică în 2010 la vârsta de 84 ani. Motivul era că CVG nu plătea Asigurărilor Sociale, deși din leafă ne reținea cotizația.

La 6 August 1993 fiica mea Sandra, odontologa, s-a căsătorit cu ing. Javier Ayala și au făcut voiajul de nuntă în Statele Unite și Bahamas. S-au instalat într-un apartament în timp ce arh. Gughielmetti termina proiectul casei lor pe un teren cumpărat într-o zonă rezidențială foarte frumoasă. La 28 Septembrie Javier pleacă cu tatăl lui și cu alt inginer la Caracas să iscălească un contract, tatăl lui fiind proprietarul unei firme industriale de uleiuri comestibile. La radio s-a anunțat că a fost o explozie foarte puternică pe autostradă și că sunt multe victime. Îngrijorați că niciunul dintre cei trei nu răspundeau la telefoanele mobile, ne-am decis să mergem cu d-na Amanda, mama lui Javier și cu Sandra, soția lui, la spitalul *La Victoria*, să vedem dacă sunt pe lista celor internați. Cum nu erau pe listă, am ajuns la locul accidentului unde erau foarte multe mașini arse. Printre acestea am recunoscut și mașina lor. S-au topit până și geamurile și tot ce era din aluminiu. Un tractor care făcea lucrări de reparație lovise gazoductul principal și explozia a omorât mai mult de 100 de persoane. În mașină am găsit numai ceasul distrus al lui Javier și câteva oase arse. La morga din *Los Teques* ne-au dat trei pungulițe cu oseminte și numerele de înmatriculare ale mașinii. Vă puteți închipui în ce stare ne-am întors la Valencia. Înmormântarea a avut loc a

doua zi, cu două coșciuge ca de nou născuți. A venit și Carolina din Statele Unite pentru a fi lângă noi în asemenea momente grele.

Din nou, în 1994, am vizitat-o pe sora mea în Elveția și de acolo am plecat împreună la București ca să serbăm cei 50 de ani de la trecerea bacalaureatului. Cu mare plăcere mi-am revăzut colegii după o jumătate de secol. Din cei 35 de absolvenți eram prezenți la revedere numai 17. A fost o întâlnire de mare intensitate emoțională. Îi mulțumim și pe această cale lui Valerică Vlaiculescu pentru organizarea acelu eveniment. Cu el și cu Dinu Lucian mai mențin și azi legătura prin telefon.

O alta întâlnire plăcută a fost la Radioclubul Municipal din București, în care am regăsit o mulțime de radioamatori pe care-i contactam de mulți ani prin radio. Cu majoritatea dintre ei nu mă văzusem niciodată. Aici am regăsit pe amiralul Constantin Firu - YO3FK. El mi-a dat vestea că Liga Navală Română a fost reînființată. Chiar a doua zi am fost la Muzeul Militar cu carnetul de membru din 1942 ca să-l reînnoiesc. Surprinși de prezența mea inedită au chemat pe președintele Ligii care m-a declarat membru onorific al LNR. La București am revăzut, de asemenea, celelalte rude și mulți prieteni, dintre care amintesc pe Vlad Davidescu, cu care am copilărit și ai cărui părinți erau apropiații familiei.

În 1995 am înregistrat compania FARAUDO C.A. și am realizat proiectul de peisagism al Parcului Universității din Carabobo pe 39 hectare. Cum Universitatea nu dispunea de resurse suficiente, rectorul, Dr. Maldonado mi-a oferit terenul și instalațiile aferente pentru a face o pepinieră productivă: materialul botanic pentru parc, amenajarea grădinilor existente, plante pentru birouri, dar și posibilitatea de a vinde particularilor. În scurt timp aveam un randament de 250.000 pomi, palmieri, arbuști și o seră plină de plante.

Tot în acest an ne-a vizitat Carolina cu cele două fete: Suzana de 3 ani și Lisette de 1 an. Sandra s-a recăsătorit cu Roberto Olivero și au cumpărat curând un apartament încăpător în care s-au mutat. Tatăl lui Roberto, Giovanni, are o fabrică de materiale plastice și lucrează împreună cu fiul său în aceeași branșă.

Fotografia 26. Lucrând la un nou proiect: Parcul Universității Carabobo.

În 2003 am publicat pentru Societatea de Arhitecți Peisagiști din Venezuela un ghid cu baremuri pentru calcularea devizelor de proiecte în peisagism în funcție de: timp, materiale, distanțe, precum și condițiile principale pentru instrumentarea unui contract.

Carolina ne vizitează din nou cu copiii în Iunie 2004. Atunci Suzana avea 9 ani, Lisette 7, Mariana 4 și Damiancito 2. Din fericire, toți vorbesc franceza și spaniola, așa că n-am avut dificultăți de comunicare. Copiii între ei comunică de obicei în engleză.

2004 a fost anul în care ni s-au retrocedat casa și proprietatea din Șerban Vodă (fără spațiul din Cimitirul Eroilor care nu a fost cerut de familie) și casa din Sfântul Constantin. Cu un împrumut de 650 mii de euro s-au cumpărat drepturile celor care locuiau în ele și odată răscumpărate au fost vândute. Mai sunt alte 5 case de recuperat, între ele și vila *Lotus* din Mangalia, astăzi hotelul SolyMar.

M-am întors în Europa în 2005 pentru a-mi vizita familia. Cu Georgette am ajuns la București și pentru prima dată, după 58 de ani, eram împreună cei trei frați: Monica, Georgette și cu mine. Am donat Societății Horticultorilor Români documentele vechi cu lista membrilor și cu statutul societății din 1913. Sora mea Monica a donat Steagul Societății pe care-l păstrase timp de 57 de ani, motiv pentru care amândoi am devenit Membri de Onoare ai SHR. În Șerban Vodă am vizitat locul casei care fusese demolată. Mi-au dat lacrimile-n în ochi, pentru că odată cu ea au dispărut atâtea amintiri din copilăria și existența noastră efemeră de pe acest pământ.

Un an mai târziu, în 2006, am vizitat-o pe Carolina în Minnesota unde mi s-a făcut o primire foarte călduroasă. Este un peisaj atrăgător cu o amenajare peisagistică la scară mare. Casa lor e într-o zonă rezidențială, străjuită de un parc, cu lac în apropiere. Nu lipsesc rațele sălbatice, veverițele din copaci și iepurii în totală libertate. Am vizitat pepiniere foarte mari și importante, grădini botanice, arboreturi de diferite specii. Copiii Carolinei au o educație deosebită și vorbesc trei limbi. Lisette este foarte talentată la desen, dar și în ritmurile muzicale ale chitarei, pe care cu mare plăcere o ascult din postările făcute pe *YouTube*.

Leandro și soția lui Aura au adus pe lume, la 23 Aprilie 2008, pe Diana Sofia Faraudo Arévalo și astfel am devenit bunic pentru a șasea oară...

Anul următor, în 2009, am fost însoțit de Carolina într-un nou voiaj european de patruzeci de zile. Timp de 10 zile am fost oaspeții sorei mele Georgette din Elveția. Am avut plăcerea să regătesc bunii mei prieteni radioamatori, printre care Rolf-**HB9CVB**, Alex-**HB3YRB** și Giovanni **HB9HLF**. La București se împlineau 96 de ani de la înființarea Societății Horticultorilor Români. La Universitatea Agronomică a avut loc o ceremonie jubiliară și o expoziție de specialitate. D-l Dr. Prof. Florin Stănică m-a invitat să susțin o conferință studenților. Am avut plăcerea să mă întâlnesc și cu conducerea SHR din care amintesc pe D-l Președinte Dr. Gheorghe Glăman. Le-am vorbit tuturor despre Pepinierele Faraudo din trecut. Prof. Dr. Florin Stănică împreună cu familia ne-a invitat la pepiniera sa din Curtea de Argeș, prilej cu care am vizitat și celebra mănăstire. De peste 70 de ani nu mai trecusem prin aceste locuri memorabile. De multe ori vizitasem cu tata Curtea de Argeș. Ne urcam într-un tren de linie îngustă de munte și mergeam la D-na Brătianu în a cărei

pădure adunam saci de mușchi pentru cultura orhideelor din București. Tot cu prof. Stănică însoțiți de studenți am călătorit cu autobuzul Universității la podgoriile din Pietroasele și la pepiniera viticolă. De asemenea, cu altă ocazie am vizitat plantația de cireși din Messina, lângă Brăila, acompaniați de Prof. Dr. V. Davidescu și de Dr. Monica Dumitrașcu, originară din Pucioasa de pe strada Crinului.

La Carolina, în Minnesota, am voiajat tot singur în 2011, fiindcă Pina nu agreează călătoriile cu avionul. Acum s-au complicat mult voiajele în exterior din cauza circulației pe autostrăzi spre capitală. Ca să mergi la Caracas faci 4 ore cu mașina și încă 2-3 până la aeroport. Mi s-a întâmplat nu o dată să ajung la aerogară și să nu găsesc loc de parcare pentru automobil. Eram nevoit să mă învârtesc o oră pentru a vâna un spațiu de parcare. În plus, manifestațiile și grevele antiguvernamentale repetate te fac să pierzi și avionul. Trebuie să ajungi cu o zi înainte ca să fii sigur de reușită. De aceea, pentru noi, în Valencia e mai ușor să plecăm în insula Curaçao, de acolo la Miami și apoi în orice direcție de zbor pe glob. Singurul impediment pe aceste rute este așteptarea îndelungată între zboruri.

La Carolina am rămas o lună și, ca de obicei, am revăzut marile pepiniere, grădinile botanice și bineînțeles marile magazine cu atâtea noutăți atractive. Cum copiii erau în vacanță am plecat cu camioneta familială la Montreal în Canada, voiaj foarte lung de 26 de ore, via Chicago. Ne-a primit ing. Iulică Teodorescu - **VE2AWW** (ex **YO9AGM** din Buzău), un foarte vechi prieten cu care aveam contacte radio de peste 30 ani. Atât el cât și soția lui Leana ne-au primit cu multă dragoste. La ei te simți într-adevăr ca în România. Și el m-a vizitat cu familia cu mulți ani în urmă, când am petrecut sărbătorile de iarnă împreună și câteva zile pe velier în arhipelagul Morrocoy.

Vizita Carolinei în Venezuela s-a repetat în 2013, când a stat 10 zile pentru ca apoi să plecăm împreună spre Europa. Ca de obicei am rămas 12 zile la Georgette în Elveția. Ne-a uimit nivelul de trai și administrația acestei țări cu mare forță financiară. La cei 90 de ani, Georgette are multe probleme de mobilitate la articulații. O admir că locuiește singură. Asigurările Sociale de aici funcționează aproape de perfecțiune. La 7.00 dimineața vine o infirmieră să-i pună niște ciorapi medicali și la 19.00 seara se prezintă să-i scoată. La ora 11.00 din nou vine o infirmieră ca să-i administreze dozele zilnice și totodată să verifice dacă respectă programul. Odată pe săptămână i se face baie corporală. La mână poartă un ceas special care în caz de necesitate dă un semnal de alarmă și vine imediat ajutorul solicitat. În Venezuela, unde trebuie să te prezinți la spital pe la 4.00 dimineața ca să iei un număr de ordine (numai 40 pe zi), aștepti apoi până la 8.00 când încep consultațiile medicilor.

Atât în Elveția cât și în România am închiriat o mașină care ne-a permis să vizităm în timp util rudele, prietenii și locurile. Din București am plecat la Constanța unde l-am vizitat pe Lucian Șendrea, de acolo la Mangalia unde ne-am ospătat la hotelul SolyMar, fosta noastră casă cunoscută sub numele de *Vila Lotus*. N-am mai regăsit pe nimeni dintre cunoscuții de aici. La Brăila la Radioclub mă așteptau mulți colegi. La Brașov am vizitat pe Marcel-YO6ANZ și la Codlea familia Stamatopol - prieteni din copilărie de la Mangalia. Din păcate Costi Stamatopol s-a stins

acum câțiva ani. Cu sora mea Monica am depănat atâtea amintiri la revederea cu toți verii, de care am rămas mereu legați într-o amintire a unei familii unite.

Printr-o fericită coincidență, la București se aniversau 100 de ani de la înființarea Societății Horticultorilor Români. Cu prilejul acestui centenar am fost invitați de onoare la festivitățile desfășurate în cadrul Universității Agronomice.

CAPITOLUL 7

RADIOAMATORISMUL – UNUL DINTRE HOBBY-URILE MELE

La Mangalia, în 1938, Romilo Lemonidis m-a învățat să construiesc aparate de radio cu galenă. În sudul litoralului românesc însă nu se recepționa inteligibil Radio București. Numai în capitală și în împrejurimi te puteai declara mulțumit de calitatea recepției. Am construit mai multe aparate până în război, când nu se mai găseau piese din Germania. De câte ori artileria antiaeriană doboră un avion inamic, alergam repede cu motocicleta la locul prăbușirii ca să recuperez piese radio și alte componente tehnice. Niciodată nu am avut șansa de a găsi ceea ce doream.

În Maroc cumpărasem un aparat de radio *Gratz* care se alimenta la o baterie mare cu soluție alcalină. Cu el ascultam știrile din Paris, Londra și București. Mai târziu, în Venezuela am învățat limba spaniolă datorită emisiunilor recepționate zilnic. Mai ales seara ascultam știrile, iar a doua zi în ziar subliniam doar cuvintele pe care nu le cunoșteam. Înțelegeam perfect ceea ce se comunica și în șase luni am început să mă descurc bine. Se spune însă că poligloții, în general, vorbesc prost în toate limbile...

La Puerto Ordaz în 1964 nu erau telefoane și nici televiziunea nu ajungea până acolo. Așa am revenit la vechea mea pasiune de radioamator. Ca amator în navigație legătura radio era ultra necesară. La început, cu un *Zenit Transoceanico* puteam asculta avioanele și vapoarele navigând pe Orinoco. Nu peste mult timp la corporația *Venezolana de Guayana* am cunoscut colegi care m-au îndemnat să dau examenul de licență pentru emisie ca radioamator și în 1970 am primit indicativul **YV6QD** cu care sunt cunoscut și astăzi în benzile de unde scurte și ultrascurte.

La Când eram angajat la CVG am primit un sediu pentru Asociația Radioamatorilor din Venezuela (ARV) și câțiva ani mai târziu am devenit vicepreședintele acestei organizații. În acești ani propagarea era excepțional de bună și cam două ore pe zi contactam prieteni din Belgia, Canada, Franța, Germania și România. Aveam un mare avantaj că puteam comunica în limbi de mare circulație. Așa, pe calea undelor hertziene mi-am făcut mulți prieteni și relații stabile cu

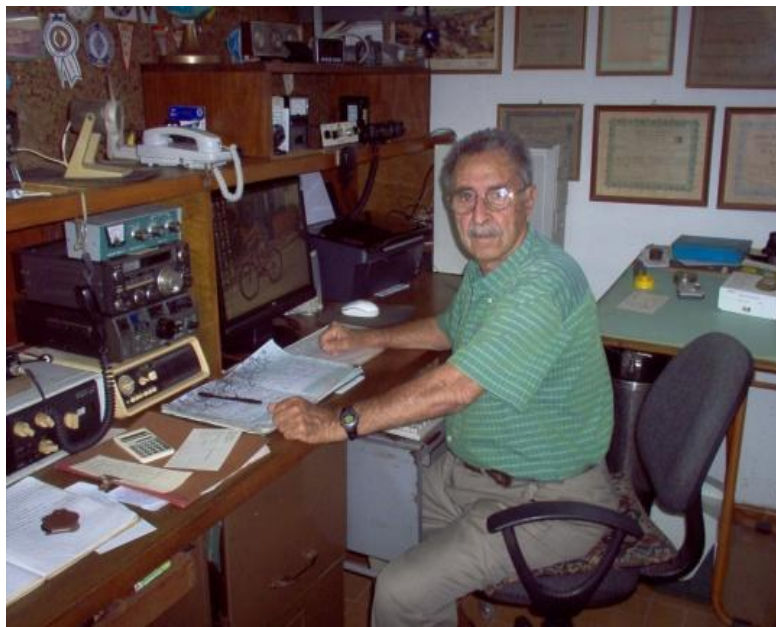
persoane de diferite profesii și pasiuni: electroniști, ingineri, medici, profesori, crescători de pasări și ciuperci, astronomi, marinari, etc. Este foarte interesant și util să dialoghezi cu ei pe diferite teme de interes comun. În 2013, după 43 de ani de radioamatorism am însumat 288 de țări (entități radio) de pe toate continentele, inclusiv stații de la Polul Nord și Polul Sud. Am acumulat în evidențele mele mai mult de 42.000 legături radio (QSO).

Și copiii mei sunt radioamatori: Carolina - **YV4CFM** pentru Venezuela și **VE2CFM** pentru Canada, Sandra - **YV4FRM**, Leandro - **YV4FFR**. Am înregistrat fără omisiuni toate contactele din eter mereu la zi. Pot să vă spun că am umplut 26 de caiete cu indicativele contactate. De 4 ani evidența acestora este logată electronic în computer prin *Ham Radio Deluxe*. Se recunoaște astfel orice stație contactată cu toate datele cerute: indicativul, numele, localitatea, țara, data și ora universală a legăturii, lungimea de undă, datele tehnice etc. La vârsta mea (87 de ani) ca să-mi ajut memoria sunt nevoit să scriu liste cu prietenii cu care vorbesc mai des. Din statistica contabilizată reiese numărul de 351 stații românești și alte 95 din diaspora românească. Nu lucrez (contactez) stații de radioamator pentru performanță, deși am un număr mare de diplome și trofee primite, dar nu căutate.

Cu un grup de radioamatori din România am stabilit legături frecvente când propagarea ne era favorabilă tuturor după miezul nopții: 00.30 ora României /17.30 ora Venezuelei. Cu câțiva ani în urmă am sărbătorit legătura 1000 și ad-hoc am denumit *chat-ul* nostru „Academia de noapte”. Dintre participanți amintesc pe **YO3ZR**-Petrică, **YO3CCB**-Costel, **YO3AO**-Marinică, **YO3JA**-Tianu, **YO3CO**- Ilie din București și mulți alții care între timp au trecut în neființă. Într-una din seri și-a semnalat prezența și Mircea - **YO9AGI** din Pucioasa. Tare m-am bucurat fiindcă am cunoscut bine orașul din copilărie. An de an veneam aici în vacanțe la unchiul meu Carol (Charles) Faraudo, specialist în peisagistică, care avea casa și mai multe hectare în proprietate la poalele dealului Patrana. Noi, cei din familie, îi spuneam Dealul Frumos pentru aspectul și poziția lui. Amintindu-i de faptul că am veri și verișoare în Brănești, Mircea m-a întrebat de numele lor. Este și comuna lui natală. Când a aflat că este vorba de familia industriașului Mircea Rizescu, a cărui soție a fost vara mea Ivonne Faraudo, a exclamat bucuros: „Ce mică-i lumea!... Părinții mei, eu și sora mea Ivona suntem finii acestora. De ei au fost cununați părinții și noi botezați”... L-am vizitat și la Pucioasa și la Brănești, unde mama lui Didina, nonagenară, povestește cu lux de amănunte multe episoade interesante din viața comunităților industrializate de pe Valea Ialomiței. Câte întâlniri fantastice se poate face prin radio la 10.000 de Km distanță și nu numai... Doar munții nu se pot întâlni.

Sunt mai mulți ani de când propagarea a scăzut devenind capricioasă și de multe ori e greu să auzi vreo stație europeană din cauza instabilității activității solare. Din fericire avem *Ekolink-ul* – un program prin calculator ce poate activa orice *repetor* de radioamatori din lume (5.600). La un singur apel îți poate răspunde un radioamator cu un *Handy* (emițător-receptor portabil) de câțiva wați putere, aflat în Anzi, în Bermuda, la Sapporo sau în automobil pe străzile Canberrei... În felul acesta vorbesc de multe ori cu George-**YO4WA** și cu alți colegi care se prezintă la dialog pe frecvența repetorului din Brăila. Am avut chiar o problemă cu emițătorul meu și Valentin-**YO4CAI** mi-a spus pas cu pas ce trebuie să fac, depanându-l de la acea distanță... Mai lucrez și prin *SKYPE* unde am contactat video vreo 260 de *ham radio*.

Acum, ca pensionar, sunt prezent la stația radio aproximativ 5 ore zilnic. Am fost nevoit să marchez cu numere toate cablurile echipamentelor (74) ca să nu le încurc în timpul utilizării.

Fotografia 27. "Shack-ul" din Valencia al radioamatorului Marcel Faraudo – YV6QD.

Faptul că radioamatorii nu abordează subiecte de natură politică, religioasă sau comercială, demonstrează fără echivoc că pasiunea lor devine o relație frățească, a păcii și înțelegerii interumane. Nu întâmplător, printre marile personalități ale lumii moderne, au fost radioamatori Marlon Brando, Hussein al Iordaniei, Rajiv Gandhi și Indira Gandhi, Francesco Cossiga, Ernest Krenkel și Iuri Gagarin, Juan Carlos și mulți alții.

Și la Giurgiu am prieteni foarte buni. Ca radioamator pe Marian - YO9XE și D-na Catia. L-am vizitat din nou anul acesta. L-am revăzut și pe Teodor Popescu, fiul

unei prietene din copilărie de la Trestinicu. Am fost invitat și primit cu Carolina la primarul orașului. Presa locală a publicat un amplu material referitor la familia noastră de renumiți horticultori și în județul Giurgiu. N-am avut timpul necesar să vizităm toți prieteni răspândiți pe frumoasele meleaguri românești. Să fim sănătoși și vom reveni cu plăcere la locurile nașterii, copilăriei și primei tinereți, ori de câte ori se va ivi prilejul.

Fotografia 28. Casa din Valencia. Antena directivă pentru mai multe benzi.

CAPITOLUL 8

PEPINIERELE „FARAUDO” – BRAND DE PRESTIGIU DE-A LUNGUL ANILOR

Fac parte din a patra generație de horticultori. Străbunicul meu, Louis Leyvraz, a plecat din Elveția în România la 1830. În 1841 a înființat prima pepinieră la Filaret în București. Cu el mai lucra și fratele său Samuel. Pepiniera a fost expropriată pentru construcția Gării Filaret. A refăcut-o

Fotografie 29. Pepiniera din Șoseaua Giurgiului. Vedere aeriană.

acolo unde astăzi este Piața și intrarea în Parcul Carol, între cinematograful Odeon și B-dul Mărășești. Aici și-a construit casele. S-a asociat cu ginerele său Louis Faraudo, lucrând împreună până s-a amenajat Parcul C a r o l. Sunt expropriați a doua oară și cumpără 25 hectare în Șerban Vodă 237, lângă cimitirul Bellu. Proprietatea era în Valea Plângerii (Cocioc), cu un lac și o insuliță – azi Parcul Tineretului. Câțiva ani mai târziu Ch. Faraudo a cumpărat 40 de hectare la Progresu pe Șoseaua Giurgiului.

Charles Faraudo a avut trei fii horticultori, toți formați la Geneva în Elveția. Cei trei frați Charles, Arnold și Louis (tatăl meu) au fondat „FARAUDO – Societate în nume colectiv pentru Comerț, Exploatațiuni și Întreprinderi de Horticultură.” S-a mai întemeiat o pepinieră la Grădiștea în Vlașca, distrusă în timpul războiului de 9 bombe, care au săpat cratere de 30 m, adânci până la pânza de apă. Louis a cumpărat 45 de hectare la Trestinicu în Vlașca și a întemeiat pepiniera de pomi fructiferi, în timp ce Charles (Carol) la Pucioasa realizase o stație experimentală pentru varietăți noi aduse din străinătate.

La Copăceni, lângă Jilava, în tovărășie cu dl. Boroș, proprietarul terenului, Charles Faraudo a făcut o plantație de 200 hectare de pruni și caiși. Tot aici a construit un uscător de fructe și cazan pentru țuică. Aceasta plantație s-a pierdut în întregime în 1941, când s-a spart un baraj și inundația a unit Argeșul cu Sabarul. Apa bălțită pe teren a ajuns până la gât.

Toate pepinierele noastre au fost naționalizate între anii 1948-1950. Louis devenise șeful culturilor la Trestinicu, până într-o zi când l-au trimis cu fratele lui Arnold la Vasile Roaită (Eforie Nord) să amenajeze o pepinieră pentru plantațiile noilor hoteluri de la Mamaia. Aici au lucrat cu vechiul lor prieten, peisagistul Vena Topca.

Încă din 1885 Pepinierele Faraudo au participat la toate expozițiile de horticultură primind premii și medalii. Prima a fost decernată în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza (sic!) Bunicul meu Charles, unchiul Charles și Arnold (tatăl meu Louis se găsea la studii în Elveția) au fost membrii fondatori ai Societății de Horticultură din România (1913).

Fotografia 30. Aniversarea a 100 de ani a Societății de Horticultură din România. Înmânarea diplomei jubiliare de către Dr. Nicolae Ștefan.

După un secol de la acest act de constituire, în octombrie 2013, în timp ce mă aflam cu fiica mea Carolina în România, am fost invitați de onoare ai Universității Agronomice la sărbătorirea Centenarului SHR. În prezența Președintelui Republicii, Traian Băsescu, mi s-au înmănat medalia jubiliară și diploma aniversară a 100 de ani de la înființare. Dl. Prof. Dr. Florin Stănică a mai adăugat un set de cărți printre care și *Cartea de Aur a SHR* scrisă de Președintele de onoare al acesteia - Prof. dr. Nicolae Ștefan și de Prof. dr. Gheorghe Glăman. Aceste cărți cuprind istoria horticulturii din România, dar și contribuția familiei noastre până după al doilea război

mondial. Unchiul Charles a fost președintele societății timp de 22 de ani și alți 8 președinte onorific; tata a deținut funcția de secretar și redactor la *Revista Horticola* până la desființarea ei în 1948 de către regimul comunist.

La Centenar am avut marea plăcere de a regăsi pe D-na Prof. Dr. Velicica Davidescu și pe Prof. Dr. Monica Dumitrașcu. Mi-am revăzut pe bunul meu prieten din copilărie ing. Dr. Mihai Georgescu, fiul prof. M. M. Georgescu – important colaborator al revistei și prieten intim al tatei. La cererea prof. Florin Stănică am ținut o conferință pentru studenți asupra *Pepinierelelor Faraudo* la Facultatea de Horticultură.

În profesia mea am lucrat aproape neîntrerupt din anul 1944 până astăzi. Încă mai concep câte un proiect, sau sunt consilier pentru altele. Am lucrat ca lucrător, administrator de pepinieră, peisagist, tehnician al Grădinii Botanice, șef de departament Parcuri CVG Guayana, membru

fondator al Societății de Arhitecți Peisagiști din Venezuela. Împreună cu arhitecții Tabora și Stoddart am redactat un *curriculum* pentru Masteratul în Arhitectură Peisagistică al UCV. Aici am avut și calitatea de profesor de horticultură la primul masterat. În 1992 am devenit director al societății *Faraudo C.A.* Astăzi sunt doar consultant și fac proiecte fără execuție. Printre acestea se numără două virtuale, unul la Bremen, Germania și altul la un liceu din Tulcea, România.

Fotografia 31. Prof. Monica Dumitrascu, Nora, Prof. Velicica Davidescu, Prof. Mihai Georgescu, și M.Faraudo în 2013 la București.

CAPITOLUL 9

NAVIGAȚIA ȘI ASTRONOMIA, PASIUNI DE-O VIAȚĂ

Ca membru plin al Ligii Navale Române (LNR) sunt din 1942 și onorific din 1994. Am fost legat de mare de la vârsta de 7 ani, când țineam cârma pe cuterul tatei. La LNR se țineau cursuri foarte interesante, printre altele asupra sextantului și astronomiei de poziție. Ca străjer făceam practica pe yalele clubului Aer și Marină de la Herăstrău. În 2013 la Mangalia, în cadrul Cercului Militar am susținut conferința „Mangalia, orașul cel mai cosmopolit înainte de război”.

Dr. Alberto Caracausa mi-a făcut cadou un sextant original. Pe zidurile casei aveam orizonturi artificiale marcate cu fire de nailon de pescuit, iar frânghia de rufe a Pinei era meridianul meu cu deviația calculată. Uneori mă așezam pe un scaun și așteptam până trecea o stea de frânghie (meridian) și în momentul acela căutam în Efemeride care stea strălucea în acel moment. În acest fel puteam identifica stelele mai luminoase pentru orientare. Primul meu sextant, păstrat și astăzi, era *home made* alcătuit dintr-un raportor, o țeava de cupru cuplată la o butelie cu gaz și un fir cu plumb care-mi indica citirea gradelor. Când m-am pricopsit cu veliere mari cu cabină, am avut posibilitatea de a stabili mult mai exact datele astronomice.

Fotografia 32. După conferința de la Liga Navala Româna din Mangalia, primind distincția de onoare.

Ca membru al Societății de Astronomie din Valencia (ACA), am avut prilejul de a ține o conferință asupra modului în care se calculează poziția cu sextantul. Am mai întrebuițat pentru navigație ca barometru, un altimetru care indica presiunea. Îl fixam la zero altitudine și puteam verifica în timpul zilei orice schimbare de presiune. Observațiile consemnate mă avertizau asupra ploilor sau furtunii. Unui mic motor electric de la o jucărie i-am adaptat o elice de lemn din aceeași sursă. Citeam tensiunea în microvolți și cu o tabelă atașată la un anemometru puteam să măsoar viteza vântului.

Tot pe velier am construit un pilot automat care funcționa corect nu mult timp, dar suficient pentru a coborî în cabină și a lansa câteva apeluri prin radio. La motorul diesel al velierului, care avea compresie și era greu de pornit cu manivela, am adaptat un dina-starter, care din momentul pornirii începea să-mi încarce acumulatorul. Petreceam mereu sâmbăta la bord făcând experimentând multe idei și procedee tehnice. Am încercat și un sistem de golire automată a apei

din cală: un tub scurt de plastic și o sticlă din același material dar cu un dop metalic. Când nivelul apei se ridică, sticla se deplasa în sus și dopul metalic făcea contact electric între doi electrozi. Imediat se conecta tensiunea care activa pompa de apă.

În banda de 2 metri a radioamatorilor (144 mhz) îl contactam regulat pe fiul meu Leandro aflat în Valencia la 150 Km. De fiecare dată ne informam reciproc cu știrile zilnice. La bord aveam și un *transceiver* de unde scurte cu care efectuam legături transoceanice. Antenele utilizate erau confecționate după cartea ing. Iosif Remete - **YO2CJ** din Petroșani. Am confecționat și o antenă directivă goniometrică, dar din cauza munților apropiați nu am obținut rezultate mulțumitoare. Curând am făcut-o cadou bricului-scoală al armatei ca s-o întrebuințeze în goniometrarea piraților (operatori clandestini) care intrau în benzile de trafic marinărești încurcând navigatorii. Acum, la 87 de ani, posed numai o barcă pneumatică *Zodiac*, cu un motor de 2 hp, cu care mă plimb în jurul portului de fiecare dată când am timp. Uneori mai deschid și o umbrelă să-mi alimentez iluzia navigării cu pânze...

Radioamatorii marinari de limbă franceză din Canada au o rețea radio numită „Le Reseau du Capitaine”. Pe frecvența lor am contactat mai mult de 100 de veliere începând cu ora 7 a.m. – ora lor de trafic radio. Prin 1990 m-au anunțat că velierul *Jemsa* a eșuat pe o insulă de pe coasta venezuelană. M-am implicat în ajutorare și i-am condus prin radio până la Puerto Cabello unde au putut repara velierul. Navigatorii, Olga și Andres Mograin mi-au făcut atunci cadou un GPS. Acum 25 de ani acesta trebuia să intre în contact cu 3 sateliți ca să-ți indice exact poziția. Și abia în 20 de minute stabilea punctul. Astăzi, cu noile GPS-uri digitale e ușor de navigat și oricine poate determina cu ușurința poziția... Arta navigării și astronomia sunt pasiuni extraordinare care îți permit de a visa și a realiza o mulțime de proiecte.

Fotografia 33. Velierul "Lotus" în arhipelagul Morrocoy.

Fotografia 34. Velierul "Lotus 2" ancorat.

CAPITOLUL 10

ALTE PROIECTE

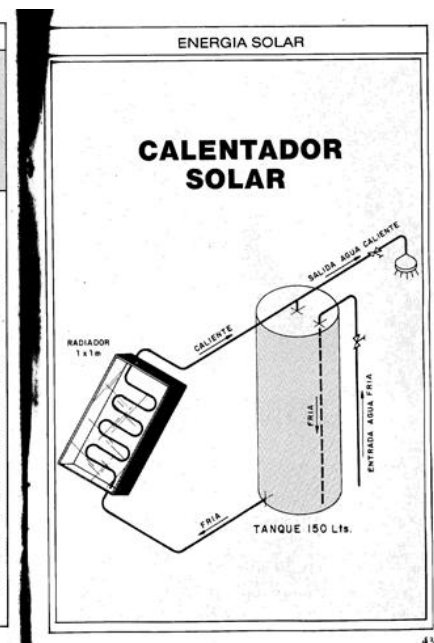
Fotografia 35. Eoliană în construcție.

Timp de 20 de ani am experimentat construcția a tot felul de stații eoliene (acționate de vânt) cu alternatoare sau dinamuri de 12 volți, dar cu rezultate slabe fiindcă în zona în care locuiesc vântul nu este suficient de puternic. Statisticile arată că aici în cursul anului aproape 50 % din timp e complet calm, 9 % cu vânturi prea slabe și numai 41 % favorabile doar 1-2 ore pe zi. Energia produsă nu este aptă să încarce o baterie de mașina de 12 volți, cu ajutorul căreia în lipsa rețelei să pot alimenta echipamentul radio. De vreo doi ani am instalat un panou solar de 2,5 amperi. Cu o baterie de mașina mi-am rezolvat problema nenumăratelor întreruperi de curent ce le avem săptămânal. Cu becuri economice de 75 w, care consumă doar 11 w și cu un convertor de 110 volți funcționează și stația și computerul.

O altă soluție a fost rezervorul de apa de 1000 litri instalat pe acoperișul casei cu doua supape și un flotant. Când e apă în rețea se umple și flotantul stopează umplerea. Când nu este apa închide ieșirea spre stradă. De doi ani de zile avem mari probleme cu apa și de două-trei ori pe săptămână lipsește câte o zi întreagă. Tot pe acoperișul casei am construit un încălzitor de apă cu o capacitate de 200 litri. Solarul are serpentină de 18 metri din țevă subțire de cupru. Prin termosifon apa se încălzește până la 60 °C. N-are nevoie de nici o întreținere.

Am fost, de asemenea,

Fotografia 36. Articolul și schema de proiect a sistemului de încălzire solară a apei.

Marcel Faraudo, navigator pe mapamond.

primul care a construit un *buggy* în Ciudad Guayana (Puerto Ordaz). Am cumpărat caroseria din fibră de sticlă la Caracas și un Volkswagen care capotase. Din el am recuperat motorul și partea din spate. Cu „noul automobil” am fost și până în Brazilia la Boavista în 1970.

Fotografia 37. Primul *buggy* construit în Puerto Ordaz.

CAPITOLUL 11

REALIZĂRI ȘI REFLECȚII

Familia noastră s-a dispersat după cel de al doilea război mondial. Mama și tata au reușit să plece în Elveția, țara de unde strămoșii noștri veniseră în România la 1830. Tata a reușit să mai lucreze în Elveția de la 70 de ani încă 15. După deces mama a fost incinerată și dusă la București, Tata a murit în 1982 în Venezuela într-o vizită terminată tragic la început de An Nou. Sora mea Georgette a rămas în Elveția, iar băiatul ei Șerban Pacliseanu a ajuns șeful misiunii Crucii Roșii în Rwanda, unde locuiește cu soția lui Claudia. Fiicele lor, Allison și Kaitlyn, sunt la studii în New York. La fel se întâmplă și cu sora mea Monica, rămasă văduva în București cu fiica ei Adriana, după moartea soțului Dr. Prof. Cezar Vlad. Cealaltă fată, Ileana, locuiește cu soțul Adrian tot în Elveția, iar fata lor, doctorița Iulia este căsătorită cu ing. Andrei Navrot. Trăiesc împreună cu fiul lor Matei la Neuchâtel.

Carolina, fată mea cea mare, ing. constructor de profesie, s-a căsătorit cu ing. Damian Mendoza în Canada, au crescut aici pe Susana și Lisette. De mai mulți ani s-au mutat în Minnesota unde s-au născut alți doi copii: Marianna și Damian (Jr). Leandro și Sandra locuiesc în Valencia cu familiile lor. La fel Pina și cu mine. După cum se vede, nici morți nu ne putem aduna împreună! ...

Am putut cunoaște prin împrejurări forțate, dar și prin decizii personale multe țări în viața mea de aproape nouă decenii: România, Bulgaria, Rusia, Turcia, Grecia, Cipru, Liban, Palestina (Israel), Italia, Franța, Elveția, Liechtenstein, Austria, Ungaria, Germania, Danemarca, Suedia, Spania, Portugalia, Tânger, Maroc, Ifni (fostă provincie spaniolă în Maroc), Venezuela, Curaçao, Aruba, Bonaire, Barbados, Statele Unite, Canada, Columbia, Brazilia, Argentina, Peru, Chile, Bolivia, și Ecuador.

Peastă lume nimic nu e etern. Marile imperii au durat un timp, dar nu pentru totdeauna. Egiptul, Grecia, Roma, Spania, Anglia, Franța, Statele Unite și acum China. Invaziile au existat fără întrerupere. În trecut goții, hunii, vizigoții, mongolii, etc. În prezent africanii invadează Europa, sud-americanii Statele Unite și chinezii toată planeta...

M-am născut sub Monarhia Constituțională Română. Am lucrat în țara cea mai democratică din lume - Elveția, apoi opt ani în Maroc și acum în Venezuela cu 42 de ani de democrație și 14 de așa-zis *socialism al secolului 21*... Nu e altceva decât perioadă comunistă.

În monarhie regele reprezintă țara și e comparabil cu un proprietar. Interesul lui este prosperitatea, fericirea și continuitatea poporului. El e crescut de mic și educat în spiritul datoriei față de poporul său. De aceea este iubit de popor. Președintele unei Republici nu reprezintă țara, el reprezintă Partidul care l-a ales. Și când este ales în runda a doua, uneori cu 35 % din electori, nu poate governa cum trebuie deoarece promite ceea ce nu poate face.

Îmi aduc aminte din copilărie că la 10 Mai când trecea regele de Ziua Națională, de departe se auzeau ovațiile mulțimii. Și cu cât se apropia, cu atât aplauzele deveneau mai puternice. N-am mai auzit demult ovații pentru un președinte, ci numai la căsătoria printului William al Angliei!... Regele reprezintă țara, pe când Președintele unei republici doar o fracțiune a acestei țări. Numai în Elveția președintele este ales pentru un an. Lucrează în Palatul Prezidențial dar nu locuiește acolo. Are doar 7 miniștri, pe când la noi sunt 33, printre ele și Ministerul Popular al Fericirii!... În Elveția pentru alegeri partidele trebuie să prezinte 10 propuneri și votezi pentru propuneri, nu pentru partid. Cine obține mai multe propuneri are mai mulți deputați. Iar deputații lucrează doar trei săptămâni pe an și sunt plătiți pe orele lucrate.

Din experiența proprie am putut constata că poți începe o viață fără nimic. Și dacă ești dispus să lucrezi și să faci sacrificii, câteodată foarte mari, poți să-ti împlinești visele. Există însă și împrejurări defavorabile. Timp de 20 de ani am investit în birouri și am reușit să am 7, toate mobilate, situate în blocuri comerciale. Socialismul cu legile lui stupide nu mi-a permis să scot un chiriaș care nu plătește, să măresc chiriile chiar cu o inflație anuală de între 35 % și 56 %. Am fost nevoit să le lichidez pe toate acum câțiva ani cu 70 % pierderi din valoarea lor.

Am lucrat în patru țări și trei continente și vorbesc mai mult de patru limbi: româna, franceza, spaniola și germana. Înțeleg italiana și portugheza, iar în traficul radio strictul necesar și în limba lui Shakespeare. Am vizitat 38 de țări și am cunoscut mai mult de 40 grădini botanice. În 5 dintre ele am lucrat iar într-una 6 ani.

Religia e importantă pentru cultura unui popor, dar din păcate religiile au devenit partide politice uriașe și viitorul război va fi o cruciadă... posibil în Orientul Mijlociu.

Poți avea mai multe naționalități și să fii bun cetățean în fiecare țară. Într-o zi pe care n-o s-o cunosc eu, vom fi toți cetățenii unei lumi globalizate și un amestec de rase. Limba oficială va fi engleza sau chineza.

O ultimă reflecție: sunt mulțumit că am reușit să înving toate greutățile, că am putut să am casă proprie pe malul mării, yachturi, motociclete, mașini, radiouri, legături în întreaga lume, 3 copii realizați, 6 nepoți bine educați și o familie căreia nu i-a lipsit nimic.

ALBUM DE FAMILIE

Fotografia 38. Centenarul S.R.H. la Universitatea Agronomică din București. Marcel este la centru, în spatele lui Traian Băsescu - Președintele Republicii.

Fotografia 39. Ileana , Carolina, sora Georgette alături de Marcel în Elvetia, 2013.

Fotografia 40. Marcel cu sora lui Monica în 2013.

Fotografia 41. Familia din Venezuela în 2012: Roberto, Marcel, Sandra, Maurizio, Pina, Leandro și Diana.

Fotografia 42. Familia Carolinei în Minnesota (2013): Damian, Marianna, Lisette, Susana, Damiancito și Carolina.

Fotografia 43. În 2013, susținând o conferință la Universitatea Agronomică din București, despre pepinierele *Faraudo*.

Fotografia 44. Aniversarea centenarului Societății Horticultorilor Români.: Dr. Gh. Glăman, Dr. N. Ștefan, Marcel Faraudo și Dr. F. Stănică.

Fotografia 45. Întâlnire cu prietenii din București în 2013: Marinică (YO3AO), soția Cornelia, Petrica (YO3ZR), Costel (YO3CCB) și Marcel (YV6QD).

Fotografia 46. Întâlnire cu familia la înmormântarea verișoarei Ileana Fluture: Călin, Marcel, Dan, Dana, Sandrina, Ileana și Anda – Elveția, 2013.

Fotografia 47. Pe digul din Mangalia, în 2013.

Fotografia 48. Nunta noastră: 8 Decembrie 1961.

Fotografia 49. Carolina, Sandra și Leandro, în 1974.

Fotografia 50. Familia șotiei mele Pina: părinții în centru, Adelina și Don Julio. În spate cei 12 frați: Dario, Julio, David, Daniel, Fernando, Miriam, Teresa, Lorenzo, Alicia, Pina, Diego, Sila. (Simon absent). San Cristobal: 50 de ani de la căsătorie - „Los Nonos”.

Fotografia 51. Bunicii și nepoții în San Cristobal. Rândul 1: Sandra Faraudo, Carlos Camacho, Raul și Daniel Duque. Rândul 2: Vladimir Monroy, Marisela Hernandez, Maria Eugenia Nieto, Leandro Faraudo, Pito Monroy. La centru: Adelina și Julio Monroy. În spate: Ramón Alberto Camacho, Omar Camacho, Sonia Perez, Oswaldo Monroy, Nestor Perez, Carolina Faraudo și Ivan Perez.

Fotografia 52. Diana, Marcel, Pina și Maurizio în Valencia, 2012

Fotografia 53. Ramón Alberto Camacho, Carolina, Leandro, Miriam, Pina și Marcel în Valencia, 2013